

Jaarverslag netneutraliteit 2017-2018

1 Twee jaar Europese netneutraliteitsregels

Sinds 30 april 2016 is in Europa de netneutraliteitsverordening van kracht¹. De ACM publiceert ieder jaar een verslag waarin zij aangeeft hoe zij het afgelopen jaar toezicht heeft gehouden op deze verordening en wat haar bevindingen zijn. Dit is het tweede jaarverslag over netneutraliteit² en gaat over de periode van 1 mei 2017 tot en met 30 april 2018. Daarnaast blikt de ACM vooruit op de speerpunten voor het komende jaar.

De ACM heeft op basis van de Europese netneutraliteitsverordening twee taken. Zij houdt onder meer nauwlettend toezicht op de artikelen 3 en 4 van de netneutraliteitsverordening en zorgt ervoor dat deze artikelen worden nageleefd. Daarnaast bevordert zij dat niet-discriminerende internettoegangsdiensten voortdurend beschikbaar zijn op kwaliteitsniveaus die stroken met de stand van de techniek.

2 Terugblik

De ACM heeft het afgelopen jaar volop ingezet op netneutraliteit. Zo heeft de ACM beleidsregels geïmplementeerd ten aanzien van de transparantie van internetsnelheden, kennis opgebouwd betreffende 5G, een oordeel geveld in de zaak Datavrije Muziek van T-Mobile³ en algemene voorwaarden gecontroleerd van aanbieders van internettoegangsdiensten ten aanzien van de netneutraliteitsverordening. Gedurende het afgelopen jaar heeft de ACM ook een actieve rol gespeeld binnen BEREC. Zo heeft zij meegewerkt aan een methode voor een meettool om internetsnelheden te meten die in de loop van volgend verslagjaar door BEREC wordt gemaakt⁴. Daarnaast heeft de ACM een aantal van haar bevindingen over 5G en netneutraliteit gedeeld binnen BEREC. In de paragrafen hieronder wordt per categorie besproken wat precies is gedaan.

2.1 Zero-rating T-Mobile

Afgelopen jaar heeft de ACM onderzoek gedaan naar de dienst Datavrije Muziek van T-Mobile. Dit deed de ACM naar aanleiding van een handhavingsverzoek van belangenorganisatie Bits of Freedom. T-Mobile heeft in oktober 2016 de dienst Datavrije Muziek in de markt gezet. Bij deze dienst gaat muziekstreaming niet ten koste van de databundel. Dit heet zero-rating. Afgelopen jaar heeft de ACM de dienst getoetst aan de netneutraliteitsverordening in samenhang gelezen met de BEREC Guidelines. Uit dit onderzoek blijkt dat de dienst volgens de ACM niet in strijd is met de

¹ Verordening (EU) 2015/2120.

² Het jaarverslag van 2016-2017 is te vinden op: <https://www.acm.nl/nl/publicaties/publicatie/17570/Jaarverslag-netneutraliteit-2016-2017>

³ <https://www.acm.nl/nl/publicaties/t-mobile-mag-dienst-datavrije-muziek-de-lucht-houden> en <https://www.acm.nl/nl/publicaties/besluit-op-bezwaar-handhavingsverzoek-bits-freedom>

⁴ https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/reports/7296-net-neutrality-measurement-tool-specification

Europese netneutraliteitsregels: de dienst wordt non-discriminatoir aangeboden, want is beschikbaar voor alle muziekstreamingdiensten, en de dienst beperkt de keuzemogelijkheden van consumenten niet.

Beroep tegen besluit van de ACM

Nu de ACM geen aanleiding zag om de dienst Datavrije Muziek te verbieden, wees zij het handhavingsverzoek van Bits of Freedom af. Bits of Freedom stelde bezwaar in tegen deze afwijzing. De ACM beoordeelde dit bezwaar en kwam tot de conclusie dat de dienst Datavrije Muziek wederom is toegestaan onder de netneutraliteitsregels. Tegen deze beslissing heeft Bits of Freedom beroep ingesteld bij de rechtbank Rotterdam. De rechtbank zal het beroep van Bits of Freedom tegen de beslissing van de ACM beoordelen.

2.2 Scannen van de algemene voorwaarden

De ACM heeft voorwaarden van internetaanbieders gescand om te controleren of wordt voldaan aan de regels uit de netneutraliteitsverordening. Hierbij heeft de ACM onder meer gecontroleerd of in de algemene voorwaarden is opgenomen op welke wijze verkeersbeheersmaatregelen de kwaliteit van de internettoegangsdienst kunnen beïnvloeden. Hierbij is bijvoorbeeld gekeken of internetaanbieders tetheren niet blokkeren. Daardoor konden mensen bijvoorbeeld niet hun laptop via hun mobiele telefoon met het internet verbinden. Een aantal internetaanbieders heeft naar aanleiding van deze controle de informatie in de voorwaarden aangepast.

2.3 Beleidsregel internetsnelheden

De ACM heeft op 27 november 2017 de beleidsregel kenbaarheid internetsnelheden gepubliceerd.⁵ In die beleidsregel geeft de ACM invulling aan de verschillende internetsnelheden die internetaanbieders volgens artikel 4, eerste lid onder d, van de netneutraliteitsverordening kenbaar moeten maken. De beleidsregel is op 1 januari 2018 in werking getreden voor nieuwe contracten. Per 1 maart 2018 geldt dit ook voor bestaande contracten van zowel consumenten als zakelijke eindgebruikers. Na publicatie van de beleidsregel heeft de ACM twaalf internetaanbieders aangeschreven en gecontroleerd of zij de internetsnelheden uit de netneutraliteitsverordening in hun contracten hebben opgenomen. Ten tijde van dit jaarverslag hebben elf internetaanbieders aangegeven de internetsnelheden conform de netneutraliteitsverordening in de contracten op te nemen.

2.4 Kennisopbouw over traffic management

De ACM werkt aan kennisopbouw over traffic management. Traffic management kan gebruikt worden om bepaald verkeer voorrang te geven op ander verkeer. De netneutraliteitsverordening beschrijft wanneer dit wel mag en wanneer niet. De ACM heeft onderzoek gedaan naar de technische mogelijkheden en toegepaste praktijken in Nederland en het buitenland. Er zijn gesprekken gevoerd met internetaanbieders en er is informatie gevorderd om te controleren of zij voldoen aan de regels uit de netneutraliteitsverordening. De ACM beoordeelt op dit moment de

⁵ <https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-publiceert-beleidsregel-over-kenbaar-maken-internetsnelheden>.

uitkomsten uit de eerste onderzoeken. De partij(en) waar de ACM nog vragen aan heeft, worden hierover benaderd.

2.5 5G en netneutraliteit

Het afgelopen jaar heeft de ACM onderzoek gedaan naar verschillende aspecten van 5G, de nieuwe generatie mobiele technologie die naar verwachting vanaf 2020 in gebruik zal worden genomen. Doel van dit onderzoek is om vast te stellen wat de gevolgen van 5G zullen zijn voor de regelgevende en toezichthoudende taken van de ACM. Een van de aspecten die is onderzocht is hoe de nieuwe technologieën in 5G zich verhouden tot de Europese verordening over netneutraliteit. Voor dit onderzoek is onder meer deelgenomen in de stuurgroep van de TNO studie “5G en netneutraliteit”⁶.

5G bestaat uit een aantal technologische ingrediënten die het mogelijk maken om verschillende diensten verschillend te behandelen in het netwerk. Dit heeft in de telecomsector geleid tot vragen over de verhouding tussen de technologische ingrediënten van 5G en de netneutraliteitsverordening. De ACM is van oordeel dat de Europese netneutraliteitsverordening voldoende ruimte biedt voor service innovatie in de context van 5G. De verordening kent geen verbod op het gebruik van specifieke technologie en laat ruimte om onder bepaalde voorwaarden diensten verschillend te behandelen. Deze voorwaarden zijn ervoor bedoeld om de kwaliteit van de internettoegangsdienst te beschermen en te voorkomen dat het gelijke speelveld tussen spelers op het internet wordt verstoord.

Europese samenwerking

De ACM heeft haar bevindingen ten aanzien van 5G en netneutraliteit ingebracht bij de werkgroep netneutraliteit van BEREC en hiermee een dialoog geïnitieerd. Het doel van de dialoog is om 1) bij te dragen aan de oordeelvorming van BEREC over 5G en netneutraliteit en 2) de bevindingen te toetsen bij de andere toezichthouders binnen BEREC. De inbreng van de ACM past in het proces rondom de komende evaluatie van de netneutraliteitsverordening door de Europese Commissie.

⁶ <https://www.tno.nl/nl/over-tno/nieuws/2018/4/tno-onderzoekt-netneutraliteit-5g/>

3 Speerpunten voor de periode 1 mei 2018 –30 april 2019

Aankomend jaar staat netneutraliteit weer hoog op de agenda bij de ACM. De volgende onderwerpen worden dan behandeld.

Meettool internetsnelheden

BEREC maakt een methode voor een meettool om internetsnelheden te meten. De ACM blijft nauw betrokken bij dit proces. De ACM verwacht dat de BEREC tool eind 2019 beschikbaar komt, de ACM zal voorbereidingen treffen om de tool daarna vlot te kunnen implementeren.

Beleidsregel netwerkaansluitpunt

De Beleidsregel netwerkaansluitpunt van Economische Zaken en Klimaat zal mogelijk nog eind 2018 worden gepubliceerd. Door deze Beleidsregel ontstaat duidelijkheid over de uitleg van een netwerkaansluitpunt. Vrije keuze voor het aansluiten van eindapparatuur kan na inwerkingtreding van de Beleidsregel voor eindgebruikers worden afgedwongen.

Beroep Datavrije Muziek

Het beroep van Bits of Freedom ten aanzien van de zaak Datavrije Muziek zal aankomend jaar worden behandeld bij de rechtbank Rotterdam.

Complexe en nieuwe diensten

De ACM wil graag dat eindgebruikers kunnen kiezen uit de beste en nieuwste diensten. Om dit mogelijk te maken, blijft de ACM graag in gesprek met telecombedrijven die nieuwe diensten willen aanbieden en daarbij vragen hebben over de toepassing van de netneutraliteitsverordening.

Heeft u een signaal?

Uiteraard blijft de ACM ook in het komende jaar nieuwe signalen over de toepassing van de netneutraliteitsregels bekijken. Iedereen kan signalen over netneutraliteit bij de ACM indienen. Dat kan telefonisch, schriftelijk of via social media. Waar nodig zal de ACM in actie ondernemen.

signalen.TVP@acm.nl